

Näyte 21f: Suistamo

K: Toinen suakkuna?

PK: Toine suakkuna.

K: Mikä sen nimi on?

PK: Tämän suakkunanko? Ka ei tak nimie ole suakkunalla (naurahtaa). Eihän suakkunal(la) ole nimie (no)...

Pidäs, pidäs sanuo, oli ennenvanhas, ennenvanhas ukko_da_akka. Niinhä se suakkunas sanot(ah), jotta ukko_dakka oli ennenvanhas, kat´_kun oli- ja heil ol´ tyttöin´e. Hyö eletäh, ajetah siinä yhes ja se eukko sairastuupi. Eukko ku sairastuu, tuoda, ni, ja sairastigi aiga pitkäh, ni häin sanoi sil miehelleh, jotta "elä ota, mie kun kuolen, ni elä ota uutta eukkuo. Tämän tyttösen kansa vain elä" sano "kasvatat tyttöstä aiguiseksi ja elä ota uutta eukkuo. Tahi kun ruvennet ottamah" sano, "ni koittele val´lita, sano, miun suuruhus, miun čomus, miun hyvys, jotta kun mie mingalaine olen. Elä ot- muida elä ot(a)", sano. "Kun voinet moizen löydie, niin siid ota."

No, hyö, se muamo hauvatah ja hyö eletäh, eletäh sen tyttözen ke´ ja se tyttöne kasvaa, kasvaa, jo, jo vägisuureks tyttöseks kasvaa, se tuloo tyttön´e ihan kuin istokannoi muamoh. Se on n´iin kaunis, n´iin kaunis, kuule sie, että suarnois sanuo, virzis vediä, se, se tyttö. No se ukko, ukko rubie´u ajattelemah, jotta oisko miun ottuo tuo mučoiaksi, no ja hyö eletäh vain siinä ja ollah ja se kun rubieuh, jotta meän- myö mänemmä yhteh, se sano tyttärelle, jotta "mie otan siun mučoiaksi" ja kai sano jotta "eei, miullen pitää olla" sano "pal´jon mu- myynie ja kaikkie miullen pitää olla sitten" sanoo "vaste, ja kaikenlaiset hyvät vuattiet ja kaikki, sid, vaikka mie" sano "tulizin". No se hommuo kaikki kuule, midä vain isä käsköö- tuoda tyttö käsköö, sidä isä hommaubi, hänelleh. Kai izon nukenki kuule siih ihan ihan tytön isovuon nukenki kuule sie se isäh tuopi da ostaapi sen. No, ja sitte se svuadbapäivä lähestyy, kuule vain tuoda ja jotta svuadboih ruvetah da vihil

lähetäh ja kai ni, sano, että "viel mie vie" sano "emmie viel vihil lähe" sano "mie viel neičtykyly pidää viel kylbie, mie kučun" sano "nuaburin tyttö kylbemäh ja neičtykylyn kylvemmä ja sitten vasta lähemmö". "No, kylbekkiä." A se tyttö, no sil morziemel kai isä hommuau taivahankarvazet leningit piäl ja kaikki vih- vihkivuvut da hyvät vuattiet da kengät.

Tyttö siel kun kylbööb´, no kuturmoičooobi, jouduu sinne vihil, isäh kodosen´ vain on, dai tuloo oven tuakse, "jogo lähet, jogo olet valmis"? "Een en en tuatto-rukka viel ole valmis, viel piädä pezen" sano "vasta, en_ole valmis." Iče tyttö, iče tyttö siel sidä nukkie jouvuttaa, sidä suurda nukkie jouvuttaa, omat vihindävuattiet panoo sil, kuule sil tytöl piäl, sil kaikki laittaabi ja... tytön asetta laudasil, laudasel asetta tytön sen seisomah. No sid kun kolmennen kerran kun- tuasten toizen kerran kun kyzyy uk-, tuatto, (jot) "jog_olet valmis"? "En viel, en viel" sano "en viel. Mäne viel perttih." Ukko kun mänöö pert´ tih, ja tyttö sil aigua kuule sie n´ augahtaa lähtöö(/y) pagoh, da sen nuken jättää siih laudasil kuule seisomah seiiniä vaste. Tyttö mänöö harhattaa pagoh, mänē t´ iijä, minne.

Tuloo se tuatto kuule oven tuaks saunan, "jog_olet valmis", kyzyy. "Jog_olet valmis"? Ei virka tyttö ni midäi. Moneh kerdah kyzy, kyz- kun mid ei virka. Vai kun riuhtai häi uksen sagaroilleh, saunan uksen sagaroilleh kun riuhtoa, se pakkuu uks´ lattiel´ kuule sie, kaččou, ka tyttö on männyh, kuule, se vain on, nukke vain seizoo siel, laudasil, vai kun mäni kun nukkie nyrkil poltalti, nukki vain sinne mukin kiändi, saunan laudasien da päčin välih mukin kiändi. (Naurua). "Voi voi vedma, min kaupan pidi, miun jätti ja miun petti, ja voi hyvä ihme", ni, ku lähtöö jälles ajamah, ku´ ajaa_ajaa ukko jälles kuule, sie...

No, iät on nyt ilmanrannat, juostah, tyttö kačahteloo, kun ei tab(- -) kačahteloo, kaččoo, ga jo´ i nägyy, jo´ i jälles tuloo, jo nägyy. Ja jogi tuloopi. Jogi kun vastah tuloobi, vägi levie jogi, tyttö sid, jotta kui häin piäzöö joves yli, kui häin nyt joves yli piäzöö, ja tyttö kui lienöö lemsstannu, piäzi yl´ i joven, toizeh puoleh. Ukko v´ ei piäze. Ukk_ei piäze, ukko, kaččoo sie tiskis, täs puskis ta tytärdä, nenga, ei piäze jovest yl´ i. Muuda kun_ei voinu, ni nämä- otti kuule, sie ja viskai tyttären jälles. Ne pakkui kuule tyttärel kaglah, vot, vot ozua, ne pakku tyttärel kaglah, no, tyttö juoksoo pagoh, tyttö juoksoo pagoh, voi voi voi voi voi... Midä vain sanot, aina jälles kuule sanotah,

naine sanotah ihan sama sana. Häin ei voi tyttö rukka midä, vain rubieu sanomah, siel mečas harhailoo, kuule sie, midä vain sanoo, dai_ain_jälles huastaa, saman sanan sanoo, midä häin sanoo. Jotta minne häin nyt suabi, mih häin nyt voibi männä, ku tällasen kaupan pidi. Kävel, käveli illal hämäris_ aigua, ottaa da, ottai tuasten, kun ´ inkahan poiga pyssyn ker vastah tuloo. Se on tyttö niin kaunis ja čoma kuule ja hyväs vuatties ja kai, ja kun ´ inkahan poiga tuloo vastah ja händä rubeiu tervehtimäh, siinä ja pagisuttamah, tyttö ei voi midäi virkkua, ei mingääläistä virka tyttö. No, neče sanoo, jotta "mie otan siun mučokse, mie vien siun kodih". No tyttö ei virka ni tyttö lähtöö, pidäähä(i) se lähtie. Häin mänöö sinne ja siel ollah ja siel svuadbuo pietäh, ja tyttö- tyttörukka ei midäi virka. Ja hyö eletäh siinä, ajetah jo nyt monie vuozie ollah, kuule ja se tyttö tuloo ´ jo kuormalliseksi ja- ja se tyttö suabi poigalapsen. Ja se poiga kasvaa vägipojaks ´, kuule, sid tag kolmevuodiseks jo kasvaapi, ei virka midäi, isä huastatteloo kaikelleh ja jotta midä mie keinuo nyt keksin, jotta rubeis huastamah se muččo. Häin ottaa ja omah poigalapsen kuule sen mučon polviloil leikkaa, kuule sie, palasiksi, se mies, jotta, jotta eigö- eigö se rubie muččo huastamah. Ei virka midäi muččo, ei midäi virka.

No hyvä. Hyvä on, nyt rubei ´ u häin uutta ottamah, uunen ottau, uunen mučoin häin, ja se sitägi, sen jättää piijaks, ku se on hyvin kaunis ja neyrä ihmin, vaikkei huasta, vain sen jättää sih taloh piijaksi ja uutta ottaa ja uuzie svuadboi jo pietäh. No, ja jo sulhain ´ sen uunen- uunen mučon ker sulhane on jo stolan piäl dai svuadbovägi ollah stolan piäs da se, se enzmän ´ i muččo-rukka hyväs vuatties on, kai on parččo peren ´ niekat eis ne valgozet hienot eziliinat eis on, ja häin hämmendää siel rokkapaduo siel, suuri rokkapada on hellal, sidä hämmendää sil kapustal, nenga. Häin ottaa da sil da vähäzen koitteloo, vähäzen koitteloo sidä- sidä rokkuo, nenga, kapustal, "aa, milleh on magie", sano, "aa milleh_on_magie...", dai ne sanotah jälles, "aa miten on magie...". "Kun on magie, ka hypäkkiä padah!" Sil sanal rokkapadah räiskähetäh (naurua), sil sanal räiskähetäh ne rokkapadah, kun on magie. No nyt muččo piäzi niis.

Muččo tembai kuule, ei_olluh aigua padapaikkua ottamah muččo parčča peren ´ niekan helmat tälleh, ja rokkapuan suuren kandaa sil morziemel da sulhazel edeh viebi (naurua) se rokkapuan... (naurua) sinne. "A voi voi", se uuzi mučoi sanoo, siin sulhazen vieres istuu, uus ´ mučoi sanoo, "ollet tuhmuo", sano. "Parčča peren ´ niekal rokkapadua stolah kandaa", se uus muččo sanoo...

Metatiedot:

Tekijä: Haastattelijana Erkki Ala-Könni, haastateltavana Palaga Kuljukka, o.s. Lipitsä

Omistaja: Kansanperinteen arkisto

Käyttöehto: Muu käyttöehto: Äänitettä ei saa luovuttaa edelleen, muokata tai äänitteen sisältöä julkaista sitaattioikeutta laajemmassa määrin.

Äänitettä koskevat arkiston käytösäännöt <https://sites.tuni.fi/kansanperinne/tilaukset/arkiston-saannot/>

Ladattavuus: Ei

Lähde: Kansanperinteen arkisto, Tampereen yliopisto, Kper AK/1123